

מטבעות נחל-צאלים ונחל-הרדוף

מאת

ל. י. רחמני

נחל-צאלים

מ ע ר ה 31

1. דינר-כסף של טריאנוס קיסר

פנים: קיסר מעוטר זר, פונה לימין. בצד שמאל למטה הכתובת:

IMP/TRAIANO AVG GER/DAC/PM TR P

אחור: כן שללינשק: שני מגינים — אחד עגול ואחד סגלגל — ולמרגלותיהם

חרבות, רמחים ומגינים. בצד שמאל למטה הכתובת:

COS V PP SPQR OPTIMO PRINC

3.32 גר', 20 מ"מ.

Mattingly, *RIC*, II, p. 254, no. 147

COS V, כלומר, 103 עד 111 לספה"נ.

מ ע ר ה 32

2. דינר-כסף של טריאנוס קיסר, טביעת קיסריה שבקאפאדוקיה

פנים: ראש הקיסר, פונה לימין, מעוטר. בצד שמאל למטה הכתובת:

AYTOKP/KAIC/NEP/TRA[IAN]/CEB/ΓΕΡΜ/ΔΑΚ

אחור: דמות ערב ניצבת, לבושה כותונת ופפלוס, צופה לשמאל. בימינה

ענף; בשמאלה חרב (?). או מקלות מקובצות (?). לימינה גמל.

בצד שמאל הכתובת:

ΔΗΜΑΡΧ ΕΕΥΠΙΑΤΟΣ

3.60 גר', 20 מ"מ.

W. Wrath, *Cat. Greek Coins Brit. Mus.*: Calatia, Cappadocia & Syria, London 1899, p. 54, nos. 62–63; pl. IX, 15

בהעדר התארים "פארתיקוס" ו"אריסטוס" יש לייחס את המטבע

לשנים הראשונות של הקונסולאט השישי של טריאנוס.

היינו, לשנים 112–113 לספה"נ.

מ ע ר ה 34

3. מטבע-ברונזה של אלאגאבאלוס (218–222 לספה"נ), טביעת ירושלים

פנים: פני-הקיסר, פונים לימין, מעוטר זר. בצד שמאל הכתובת:

ANTONINVS

מטבעות נהל-צאלים ונחל-הרדוף

א ח ו ר : מרכבה רתומה ל-4 סוסים עם ה"אבן" של אלאגאבאלוס.
מלמטה ענף. מעליו הכתובת :
C]OL [A]CCPF

10.5 גר', 23 מ"מ.

Kadman, *Aelia*, no. 146 : השווה

4. מטבע-ברונזה של סווירוס אלכסנדר, טביעת קיסרי

פ נ י ם : קיסר מעוטר זר, פונה לימין. בצד שמאל הכתובת :
IMP/C SEVE AL[
אחור: נשר, שכנפיו פרושות, תומך בזר עם הכתובת SPQR.
בצד שמאל למטה הכתובת :
C]AE METROPOLI[S

13 גר', 22 מ"מ.

Kadman, *Caesarea*, no. 97

קדמן מייחס את טביעת המטבע (כנ"ל, עמ' 47) לפרקיזהומן
שבין ביקורו של סווירוס בארץ בשנת 231 לבין סוף מלכותו
(235 לספחה"נ).

נחל-הרדוף

5. מטבע-ברונזה של בריכוכבא

פ נ י ם : עלי-גפן; בצד ימין למטה הכתובת :
ש ב ל [חרשיראל (כך !)
בשוליים שבצד שמאל, למטה, סימנים ברורים של שיוף לצורך
הכנת המטבע לטביעת השב.
א ח ו ר : דקל. בשדה הכתובת :
ש מ ע ו (ן)
מתחתיו שרידים של טביעה קודמת : ראש קיסר.
12.15 גר', 25 מ"מ.

Hill, *BM Pal.*, no. 306

על הכנת מטבעות רומיות לצורך הטביעה החדשה השווה לאחרונה :
A. Kindler, *The Coinage of the Bar-Kokhba War*, *Israel Numismatic Society, Studies and Researches*, II, Jerusalem
1958, p. 78